

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2017/2022.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Budapest Környéki Törvényszék 7.Bpk.55/2022/5. számú ítélete és a Fővárosi Ítéltábla 2.Bpkf.10.554/2022/3. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

#### Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben a Budapest Környéki Törvényszék 7.Bpk.55/2022/5. számú ítélete és a Fővárosi Ítéltábla 2.Bpkf.10.554/2022/3. számú végzése alaptörvényellenességének a megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] Az indítvány, annak határidőben előterjesztett kiegészítése és a támadott bírósági határozatok alapján az ügy lényege és az alkotmányjogi panasz előzményei az alábbiak szerint foglalhatók össze.
- [3] A Budapest Környéki Törvényszék 7.Bpk.55/2022/5. számú ítéletével az indítványozó alábbi büntetéseit foglalta összbüntetésbe
  - a Balassagyarmati Törvényszék 9.B.168/2013/23. számú – a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.479/2013/35. számú határozatával jogerőre emelkedett – ítéletével kiszabott 10 (tíz) év szabadságvesztést (elkövetési idő: 2010. október 28.) és
  - a Budapest Környéki Törvényszék 7.B.64/2016/151. számú – a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.195/2018/18. számú határozatával jogerőre emelkedett – ítéletével kiszabott 17 (tizenhét) év szabadságvesztést (elkövetési idő: 2011. augusztus 12. és 2011. október 1.).
- [4] Az elsőfokú bíróság az összbüntetés tartamát 20 évben állapította meg és úgy rendelkezett, hogy az elítélt – mint többszörös visszaeső – feltételes szabadságra nem bocsátható. Az ítélet tanúsága szerint a bíróság – az Alkotmánybíróság összbüntetés jogintézményével összefüggő határozataira figyelemmel – mérlegelte, hogy az indítványozó esetében az összbüntetésbe foglalás során a Büntető Törvénykönyvről

szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Btk.) vagy a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) alkalmazásának van helye. A törvényválasztást azt döntötte el – hangzik az elsőfokú ítélet –, hogy a halmazati, összbüntetési maximum enyhébb volt az elkövetés idején. (ítélet 3. oldal) Ezért a bíróság az indítványozó esetében a rá nézve kedvezőbb régi Btk. rendelkezései alapján végezte el az összbüntetésbe foglalást. Az indítványozó fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

- [5] Úgy vélte az indítványozó, hogy a bíróságok a vele szemben folytatott összbüntetési eljárásban tartalmilag az Alkotmánybíróság által már – a 10/2018 (VII. 18.) AB határozatban – megsemmisített, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény hatálybalépéséhez kapcsolódó átmeneti rendelkezésekről és egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CCXXIII. törvény 3. §-ának és a szintén – az 1/2020. (I. 2.) AB határozatban – megsemmisített 2/2019. Büntető jogegységi határozatnak megfelelő eljárást tanúsítottak. Utalt az indítványozó arra is, hogy a feltételes szabadon bocsátás vizsgálata keretében a bíróságok az összbüntetésbe foglalás egyes kérdéseiről szóló 3/2002. Büntető jogegységi határozat iránymutatásait vették figyelembe.
- [6] Az indítványozó a támadott bírósági határozatok alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének a megsértésére hivatkozással állította. Ezen felül indokoltan tartotta megállapítani az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikkének és 13. cikkének a megsértését is. Az indítvány ezen felül tartalmazott utalást az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére, amelynek megsértését az indítványozó szintén megállapíthatónak ítélte.
- [7] Az alaptörvény-ellenesség indokolása körében az indítványozó az alábbiakat adta elő. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványai köréből az indítványozó a pártatlan bíróhoz való jog sérelmét állította. Úgy vélte, hogy a bíróságok kizárólag a rá nézve hátrányos körülményeket vették figyelembe a határozathozatalkor. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jog sérelme tekintetében kifogásolta továbbá, hogy az elsőfokú ítélettel szembeni fellebbezésben foglalt részletes jogi indokolását a bíróságok érdemben nem vették figyelembe. Ezen indokokat az indítvány nem tartalmazza.
- [8] Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését érintően az indítványozó utalt a jogbiztonságból és a visszaható hatály tilalmából fakadó követelményekre. Úgy vélte az indítványozó, hogy rá nézve kedvezőbb lett volna, ha a bíróságok az összbüntetésbe foglalást a régi Btk. rendelkezései alkalmazásával végzik el. Erre figyelemmel az indítványozó az összbüntetés mértékét eltúlzottnak, a feltételes szabadságot kizáró rendelkezést indokolatlannak tartotta.
- [9] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi

feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát [Abtv. 56. § (3) bekezdés].

- [10] A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány az alábbiak szerint nem volt befogadható.
- [11] 3. A konkrét esetben úgy ítélte meg az Alkotmánybíróság, hogy az indítvány csak részben tesz eleget az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében a határozott kérelemmel összefüggésben rögzített feltételeknek az alábbiak szerint.
- [12] Az indítványozó beadványában megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (Abtv. 27. §) és az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdés]. Meghatározta az Alkotmánybíróság által vizsgálandó konkrét bírósági határozatokat, valamint kifejezett kérelmet fogalmazott meg a megsemmisítésükre.
- [13] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés értelmében az indítvány mindezek mellett abban az esetben tekinthető határozottnak és fogadható be, ha megjelöli az eljárás megindításának indokait és az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [b) pont]; továbbá indokolást tartalmaz arra nézve is, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel [e) pont]. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ilyen indokolás hiányában az indítvány nem alkalmas az érdemi elbírálásra {3075/2016. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [19]; 3231/2016. (XI. 18.) AB határozat, Indokolás [26]}.
- [14] Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy ezen feltételeket a konkrét indítvány csak részben teljesítette. Az indítvány vizsgálata alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó nem adott elő értékelhető indokolást az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése, az annak köréből felhívott pártatlanság részjogosítványa megsértését érintően. Nem tartotta továbbá elégségesnek az Alkotmánybíróság az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog sérelmét érintően kifejtett érveit sem, mivel az alapjogsértést az indítványozó lényegében csak állította. Konkrét indokok és részletes okfejtés hiányában ez ugyanakkor nem volt elégséges a bírósági határozatok érdemi alkotmányossági vizsgálatához. Ezért az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése kapcsán nem volt helye az indítvány érdemi vizsgálatának.
- [15] 4. Az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának az is feltétele, hogy az indítvány a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség lehetőségét vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30], illetve 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik. Az indítványozónak az

Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, valamint XXVIII. cikk (7) bekezdését érintő kifogásait az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság a következőképpen értékelte.

- [16] Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből levezethető visszaható hatály tilalmának megsértésével összefüggésben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a támadott határozatokban az eljáró bíróságok az indítványozó megállapításaival szemben nem a Btk., hanem a régi Btk. rendelkezései alapján végezték el az összbüntetésbe foglaltat. Így az indítványozó azon kifogásai, amelyek alapján a bíróságok esetében olyan jogszabályi rendelkezések alapján foglalták a büntetéseit összbüntetésbe, amelyek a cselekmények elkövetésekor még nem voltak hatályban és rá nézve kedvezőtlenebb előírásokat tartalmaztak, nem alapozták meg egyik, az Abtv. 29. §-ában foglalt feltétel teljesülését sem.
- [17] Megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy az indítványozó kifogásai voltaképpen azzal a jogalkalmazói mérlegeléssel voltak kapcsolatosak, amelyet ezen kedvezőbb szabályok alkalmazása során a bíróság az összbüntetésbe foglaltat során lefolytatott.
- [18] Az indítványozó ezen kifogásaival összefüggésben az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza: az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslással (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}.
- [19] 5. A fentiek értelmében az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján arra a megállapításra jutott, hogy az nem felel meg az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek, és az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdései alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjaira figyelemmel visszautasította.

Budapest, 2023. május 9.

*Dr. Sulyok Tamás s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Czine Ágnes s. k.,*  
előadó alkotmánybíró

*Dr. Horváth Attila s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Juhász Imre s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Juhász Miklós s. k.,*  
alkotmánybíró